

»Tey vilja hava at vita, hvat gongur fyri seg, og hvussu tey ráðandi fara við virðunum og samfelagnum. Og tað er júst har, at journalistarnir hava eina týðandi uppgávu«

Jón Brian Hvidtfeldt

út um mark ella at leyða uppum har, sum garðurin er lægstur. Tað verið seg óansæð, um tú tosar um ein lítlan ella ein stóran miðil. Og spyrt tú formannin í Føroysk Miðlafólk, so er tað júst her, at tað eigur at vera sett inn.

– Ein avleiðing av verandi støðu, har alt ov nógv ber til, kann gerast, at virðingin fyri fjølmiðlum sum heild minskar, eins og fólk kunnu fáa eina skeiva mynd av yvirskipaða leiklutinum hjá fjølmiðlum í einum samfelag, sigur Jón Brian Hvidtfeldt.

Alt ov veika fjølmiðlanevnd

Undir Føroya Kærustovni er ein nevnd við heitinum Fjølmiðlanevndin. Í henni sita fyra limir við ymiskum førleikum og hennara uppgáva er: »Fjølmiðlanevndin viðger kærur um brot á góðan fjølmiðlasið og rættin at svara aftur, undir hesum skylduna til at almannakunngerá eitt aftursvar, og spurningum um innihald, snið og staðseting.«

Men nýggi formaðurin í Føroysk Miðlafólk heldur, at nevndin eigur at fáa viðkaðar heimildir til eisini at kunna blanda seg í mál av sínum eintingum.

– Tíverri er ein orsök til lækkandi gáttina, at vit hava eina alt ov veika fjølmiðlanevnd. Tað tykist sum, at nevndin ikki eingongd hevur orku at fortelja, at hon er til, sigur Jón Brian Hvidtfeldt.

Frægast hevði verið, um nevndin við greiðum útsøgnum og avgerðum var við til at leggja eitt ávíst journalistiskt stóði.

– Hetta skal ikki skiljast sum ein kritikkur av teimum fólki, sum í dag sita í Fjølmiðlanevndini og biða eftir teimum kærur, sum at kalla ongantíð koma inn til nevndina. Men hetta er ein eftirlýsing eftir einum journalistiskum vita, sum aktivt kann vera við til at hækka stóðið á føroyska miðlaheiminum í dag, sigur Jón Brian Hvidtfeldt.

Eftir hansara tykki hevði verið ynskiligt, um Fjølmiðlanevndin viðhvørt tók mál upp av sínum eintingum.

– Ein avleiðing av verandi støðu, har alt ov nógv ber til, kann sum áður nevnt gerast, at virðingin fyri fjølmiðlum sum heild minskar, sigur Jón Brian Hvidtfeldt.

Ávaringarlampurnar lýsa

At siga »kreppustøða« er at taka ov rívan til, sigur Jón Brian Hvidtfeldt um støðuna í dag. Men kortini eru nakrar hóttanir móti journalistiska fakinum at hóma. Eitt er, at fólk ikki longur hava eina greiða fatan av týðninginum og uppgávu hjá fjølmiðlum. Í einum altavgerandi dysti um at fáa lesarar verður gáttin fyri tí, sum miðlarnir borðreiða við, alsamt lægri.

– Í veruleikanum er støðan tann, at alt ov nógv ber til. Um eingin kærur ella rópar varskoð, so kanst tú í prinsippinum gera sum tú vil, sigur Jón Brian Hvidtfeldt.

Og dømir eru um, at fjølmiðlafólk av ymiskum slag siga júst tað teimum lystir, uttan at tað er púra í tráð við góðan fjølmiðlasið.

– Yvirskipað kann man siga tað, at ein og hvør kann hava sín netmiðil ella sína sending og gera, hvat man hevur hug til í opna rúminum. Og tú sleppur avstað við tí. Men fólk gloyma, at allir fjølmiðlar arbeiða undir somu ábyrgd og leiðreglum um góðan fjølmiðlasið, sigur Jón Brian Hvidtfeldt.

Og ein avleiðing av hesum er longu at hóma. Atfinningarnar móti fjølmiðlunum veksa í vavi og tað er vorðið í lagi at søpla miðlarnar niður og norður.

– Tað tykist vera eitt rák í løtuni, har tað í vaksandi mun er í lagi at spilla fjølmiðlarnar út. Rákið móti miðlunum veksur í løtuni. Har haldi eg, at bæði miðlaleiðslurnar og vit journalistar skulu hugsa konstruktivt og royna at síggja tað sum okkara uppgávu, at upplýsa fólk um tað, sum miðlarnir hava til uppgávu í samfelagnum, sigur Jón Brian Hvidtfeldt.

Kanska tað hevði bót um støðuna, um fólk blivu tilvitað um, hvat tað er miðlarnir gera. Men tú finnur altíð tey, sum halda, at miðlarnir eiga at koma rennandi púra ókritiskir við einari mikrofon, tá ið fólk hava eitt hvørt uppi hjarta.

– Og tað er ikki so lægið, at summi halda tað. Tí vit síggja mangan, at til dømis eitt Facebook sitat verður útlagt á netmiðlarnar sum ein »tíðindasøga«, ella at tíðindaskriv fara púra óviðgjørð út til almenningin. Og tað er jú ein vandamikil kós, tí líkamikið, hvør søgan er at fortelja, skal journalisturin hava høvdið við og seta kritisku spurningarnar, sigur Jón Brian Hvidtfeldt.

Hann er sannførdur um, at fólk flest tó heldur vilja hava journalistikk enn mikrofonstativ.

– Verður journalistiska handverkið gjørt ordiligt, so eri eg sannførdur um, at tey flestu í síðsta enda eru glað fyri úrslitið. Fjølmiðlar hava eina serliga uppgávu í einum samfelag, sigur Jón Brian Hvidtfeldt.

Hinvegin skulu fjølmiðlarnir eisini virða rættin hjá fólki at finnst at. Og miðlarnir skulu duga at taka ímóti kritikki, tá hann er uppi á sítt pláss.

– Tað veri seg við at lurta, við at eftirmeta sítt arbeiði, og at halda førleikarnar hjá sínum journalistum við líka við at raðfesta førleikamenning og eftirútbúgving, sigur Jón Brian Hvidtfeldt

Framhald á næstu síðu